

Kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till Kulturnämnden

Datum:
2026-01-07

Diarienummer:
KTN-2025-00341

Handläggare:
Anna Röst

Samrådsyttrande över detaljplan för Norra stadsparken

Förslag till beslut

Kulturnämnden beslutar

1. **att** till plan- och byggnadsnämnden avge upprättat samrådsyttrande avseende detaljplan för Norra stadsparken

Ärendet

Kulturnämnden har möjlighet att lämna synpunkter på detaljplan för Norra stadsparken i samrådsskede 5 december 2025 – 30 januari 2026. Anstånd med svar har beviljats till den 13 februari 2026.

Detaljplanen syftar till att möjliggöra en ny centralt belägen park om cirka fyra hektar längs Fyrisån. Planen säkrar även en allmän gång- och cykelväg längs ån som länkar till det befintliga cykelnätet.

Beredning

Ärendet har beretts av avdelningen Uppsala konst och kulturarv inom kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen.

Föredragning

Planområdet är beläget öster om Fyrisån i Svartbäcken, cirka 2,5 kilometer norr om Uppsala centralstation. I planområdet finns idag Fyrishovs stugby och camping. Söder om planområdet ligger Fyrishovs badanläggning, i norr odlingslotter och i öster öppna gräs- och idrottsytor samt parkering.

I tjänsteskrivelsen sammanfattas detaljplanens huvuddrag. Handlingarna plankarta, och planbeskrivning är bilagda tjänsteskrivelsen. För mer information om detaljplanen

hänvisas till denna webbsida: www.uppsala.se/bygga-och-bo/samhallsbyggnad-och-planering/detaljplaner-program-och-omradesbestammelser/hitta-detaljplaner-och-omradesbestammelser/2025/stadsdelspark-vid-fyrishov/#samrad

Planförslaget

Detaljplanen syftar till att möjliggöra en ny centralt belägen park om cirka fyra hektar längs Fyrisån. Parken ska innehålla platser för aktiviteter, lek, rekreation, grönska och vattenkontakt. En ny yta för idrott tillkommer också, samt dagvattenhantering för intilliggande bostadsområden och ytor för odling. Planen säkrar även en allmän gång- och cykelväg längs ån som länkar till det befintliga cykelnätet.

Planområdet kommer att disponeras så att en central parkyta som nås längs åstråket ger en större öppen grönyta, där en befintlig kulle bevaras. Befintliga träd och nyplanteringar skapar rumsliga kvaliteter. I den nordöstra delen av parken planeras för ett lekområde för barn i alla åldrar, intill en dagvattenanläggning i form av dammar. I nordväst placeras en anläggning för idrott. Längs åstråket passerar en gång- och cykelväg, och i planområdets nordvästra del ansluter en odlingsyta.

Kulturarv inom och kring planområdet

Planområdet ligger i norra delen av riksintresseområdet för kulturmiljövården Uppsala stad (C40). Inom planområdet, bland annat i den kulle som ligger centralt i området, finns sannolikt lämningar efter ett av Uppsalas äldsta tegelbruk. Redan 1570 upplät Johan III marken ”Spungehöge hage” till staden för att bygga ett tegelbruk, och i äldre kartmaterial anges platsen som ”Gamla tegelbruket”.

Området kring Fyrishov har varit en plats för Uppsalabornas rekreation i flera hundra år. Redan på 1700-talet fanns här en enkel badplats. Den första badanläggningen invigdes 1925, den nuvarande byggdes 1991.

Kulturarv i planförslaget

I planarbetet har Länsstyrelsen konsulterats angående den eventuella fornlämningen efter tegelbruket, och arkeologiska utredningar kommer att utföras. Detaljplanen innebär ingen exploatering av marken utan endast vissa anläggningsarbeten. Ambitionen är att behålla den befintliga kullen med eventuella fornlämningar. Planförslaget medför att Fyrishovs stugby och camping avvecklas, och därmed ersätts en av områdets rekreativa aspekter av den nya parken.

Offentlig konst

Uppsala kommuns utveckling av konst längs årummet har pågått under de senaste två decennier. Arbetet har skett i nära samverkan mellan stadsbyggnadsförvaltningen och kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen i fråga om utformning av landskap och konst.

I planförslaget för Norra stadsparken nämns dock inte konst som en del av gestaltningen. I startmötet inför planarbetet fick stadsbyggnadsförvaltningen ett gediget underlag kring de pågående konstsatsningarna som finns i anslutning till detaljplaneområdet, och kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningens planer på att ta fram ett konstprogram för norra åstråket. Utredningen av ny konst föreslås omfatta delområdena som utgörs av åstråket och Norra stadsparken samt Norra åpromenaden.

Barnperspektiv

Planen har ett tydligt barnperspektiv. Genom planen adderas en ny lekyta, samt gång- och cykelstråk som möjliggör barns rörelse på ett säkert sätt. Parken kan med fördel användas som målpunkt av skolor och förskolor. I anslutning till lekparken planeras för en dagvattenanläggning i form av dammsystem. I planen anges att hänsyn behöver tas till barns säkerhet då dagvattenanläggningen planeras.

Natur

I planarbetet har utförts en naturvärdesinventering och planen har utformats efter de naturvärdesobjekt, skyddsvärda träd och potentiella boplatser för fladdermöss som identifierats. Även inventering av fåglar och livsmiljö för uter har utförts. De naturvärden som är utpekade i inventeringarna kommer till stor del att bevaras och ny vegetation kommer att tillföras.

Kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningens bedömning

Kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen bedömer att planförslaget inte skadar riksintresset för kulturmiljövården eller planområdets övriga kulturarv. Det vore lämpligt att i den nya parken lyfta fram Fyrishovs långa historia som rekreationsplats för Uppsalabor, samt historien om det gamla tegelbruket.

Vidare ser förvaltningen positivt på planens uttalade barnperspektiv. Det bör dock understrykas och löpande i kommande processer säkerställas att säkerheten för lekande barn i parken ges högsta prioritet. Anläggandet av en dagvattenanläggning med dammar i nära anslutning till den planerade lekytan väcker frågor om hur en säker gestaltning kan ske.

Kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen vill lyfta fram pågående och kommande konstsatsningar. Detaljplanen bör kompletteras med en skrivning kring befintlig och framtida offentlig konst. Konsten stärker gestaltningsmässiga värden och bidrar till att stärka mötesplatser i stadsrummet. Förvaltningen föreslår att stadsbyggnadsförvaltningen kontaktar avdelningen Konst och kulturarv för samverkan kring konst i Norra stadsparken.

Kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen vill avslutningsvis påminna om att en ny rödlista för arter släpps den 24 mars och det är önskvärt att det fortsatta planarbetet beaktar den.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt i ärendet

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 8 januari 2026
- Bilaga 1. Förslag till samrådsyttrande över detaljplan för stadsdelspark vid Fyrishov
- Bilaga 2. Plankarta
- Bilaga 3. Planbeskrivning

Kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen

Sten Bernhardsson
Förvaltningsdirektör

Kulturnämnden
YttrandePlan- och byggnadsnämnden
Ert diarienummer: PBN-2025-000296

Samrådsyttrande över detaljplan för Norra stadsparken

Kulturnämnden har möjlighet att lämna synpunkter på detaljplan för Norra stadsparken i samrådsskede 5 december 2025 – 30 januari 2026. Anstånd med svar har beviljats till den 13 februari 2026.

Kulturnämnden bedömer att planförslaget innebär ett positivt tillskott till stadsbilden som väl knyter an till områdets historia som rekreationsplats för Uppsalaborna. I kulturarvshänseende ser nämnden ingen risk för skada på riksintresseområdet för kulturmiljövården Uppsala stad (C40) eller områdets befintliga fornlämning (med spår av ett av stadens äldsta tegelbruk). Kulturnämnden menar att det vore önskvärt att man i den kommande gestaltningen av parken lyfter fram platsens historia.

Vidare ser Kulturnämnden positivt på planens uttalade barnperspektiv. Det bör dock understrykas och löpande i kommande processer säkerställas att säkerheten för lekande barn i parken ges högsta prioritet. Anläggandet av en dagvattenanläggning med dammar i nära anslutning till den planerade lekytan väcker frågor om hur en säker gestaltning kan ske. Kulturnämnden vill också påminna om att en ny rödlista för arter släpps i mars och att det fortsatta planarbetet behöver beakta den.

Kulturnämnden vill även lyfta fram pågående och kommande konststatsningar. Detaljplanen bör kompletteras med en skrivning kring befintlig och framtida offentlig konst i och kring parken. Offentlig konst stärker gestaltningsmässiga värden och bidrar till att stärka mötesplatser i stadsrummet. Nämnden föreslår att stadsbyggnadsförvaltningen kontaktar avdelningen Konst och kulturarv inom Kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen för samverkan kring konst i Norra stadsparken.

Kulturnämnden

Linda Eskilsson
Ordförande

Anna Eriksson
Nämndsekreterare